

Załącznik do Uchwały Nr XII.80.2016
Rady Gminy w Imielnie
z dnia 29 stycznia 2016 roku

Gminny Program Wspierania Rodziny
na lata 2016 -2018 dla Gminy Imielno

Imielno 2016r.

I. WSTĘP

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018 dla Gminy Imielno zwany dalej „Programem” został opracowany zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2015r. poz. 332 z późn. zm.). W myśl w/w ustawy na jednostki samorządu terytorialnego został nałożony obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności oraz organizacji pieczy zastępczej poprzez następujące działania:

1. Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
4. finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzieleniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2 w/w ustawy, podnoszonych przez rodziny wspierające;
5. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
6. sporządzanie sprawozdań rzeczowo - finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;
7. prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Celem nadrzędnym niniejszego programu jest przede wszystkim szeroko rozumiana pomoc rodzinie wychowującej dziecko. Rodzina i dziecko są chronione zarówno w ustawodawstwie polskim, jak i międzynarodowym.

Art. 18 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej mówi, iż małżeństwo, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej. Podstawową zasadą Konstytucji jest ochrona praw rodziny. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony państwa.

Rodzina to podstawowa komórka społeczna, stanowiąca pierwsze naturalne i podstawowe środowisko wychowawcze dziecka. To w niej przebiega proces socjalizacji dzieci, kształtowanie ich osobowości oraz przygotowanie do dalszego dorosłego życia. Dlatego tak ważne jest przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom zarówno w okresie dzieciństwa, jak i w okresie dojrzewania młodzieży.

Dzieci dorastające w dysfunkcyjnych rodzinach nabywają nieprawidłowe wzorce funkcjonowania, co odzwierciedla się negatywnie na jej członkach, a tym samym na całym społeczeństwie. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny.

Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem. Prowadzenie profilaktycznych działań wspierających dziecko w rodzinie jest formą pomocy tańszą i bardziej skuteczną. Natomiast praca z rodziną biologiczną w przypadku, gdy zaistnieje konieczność umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, ma na celu jak najszybszy powrót dziecka do rodziny.

II. PODSTWA PRAWNA

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. z 1997r. Nr 78 poz. 483),
2. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2015r. poz. 332 z późn. zm.),
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 1390),
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2015r. poz. 1286),
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2012r. poz. 124 z późn. zm.),
6. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2015r. poz. 163 z późn. zm.).

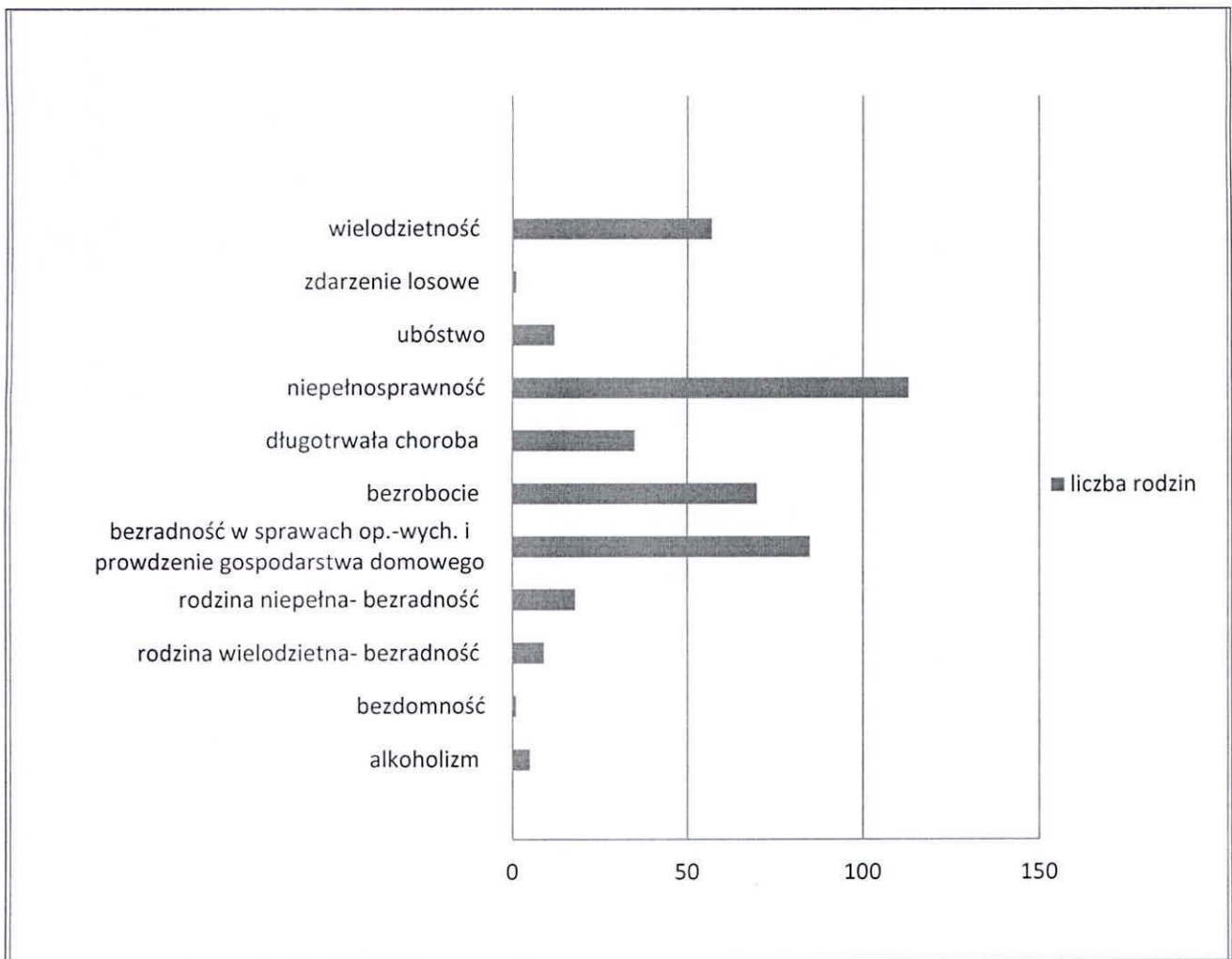
III. DIAGNOZA

Pod opieką Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Imielnie aktualnie znajduje się 307 rodzin, z czego 222 stanowią rodziny z dziećmi. W rodzinach tych wychowuje się 447 dzieci.

Tabela nr 1. Struktura rodzin z dziećmi objętych pomocą GOPS

Liczba dzieci w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
0	85	119
1	82	273
2	85	343
3	34	172
4	16	107
5	4	31
9	1	11

Poniższy wykres przedstawia powody przyznania świadczeń z pomocy społecznej dla rodzin przez GOPS Imielno w 2015 roku.

Jak wynika z powyższego wykresu główną przesłanką do przyznania pomocy dla mieszkańców gminy Imielno był problem niepełnosprawności.

IV. CELE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY

Tworzenie warunków umożliwiających realizowanie spójnego systemu na rzecz wzmocnienia rodziny w wypełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Poprawa warunków socjalnych rodzin, pozwalających na prawidłowy rozwój dziecka w środowisku rodzinnym.
2. Wspieranie rodziny w wychowaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej.
3. Wspieranie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych.
4. Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

Do realizacji założonych celów będą prowadziły następujące działania, których wybór zostanie poprzedzony szczegółową analizą sytuacji danej rodziny:

- uprzedzające (m.in. diagnoza, informacja, edukacja), mające na celu wzmocnienie roli i funkcji rodziny,
- interwencyjne,

- wspierająco – terapeutyczne (m.in. rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, pomoc w integracji rodziny, dążenie do reintegracji),
- socjalne,
- przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- edukacyjne, podnoszące umiejętności zawodowe osób zajmujących się pomaganiem rodzinom.

Powyższe działania będą prowadzone w formie pracy z rodziną.

V. ZADANIA I REALIZACJA PROGRAMU

1. Cel - Poprawa warunków socjalnych rodzin, pozwalających na prawidłowy rozwój dziecka w środowisku rodzinnym.

Zadania programu	Realizatorzy / partnerzy
objęcie pomocą dzieci w szczególności w formie dożywiania	GOPS, szkoły
objęcie pomocą dzieci w formie przyznania stypendium socjalnego na wyposażenie szkolne	GOPS, Urząd Gminy, szkoły
organizowanie wypoczynku w okresie letnim	GKPiRPA, PCPR, GOPS, szkoły
podejmowanie działań w zakresie podniesienie aktywności zawodowej rodzin z problemem bezrobocia	GOPS, PUP Jędrzejów

2. Cel - Wspieranie rodziny w wychowaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej.

Zadania programu	Realizatorzy / partnerzy
zapewnienie wsparcia asystenta rodziny rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo – wychowawcze	GOPS, Sąd Rodzinny
praca z rodziną – poradnictwo specjalistyczne (m.in. psychologiczne, pedagogiczne, socjalne, prawne)	GOPS, GKPiRPA, PCPR, Rodzinny Punkt Inforamcyjno – Konsultacyjny do Spraw Uzależnień i Przemocy
systematyczna praca socjalna z rodziną	GOPS
współdziałanie podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny celem przepływu informacji	GOPS, placówki oświatowe, poradnia psychologiczno - pedagogiczna
prowadzenie monitoringu dziecka w rodzinie dotkniętej sytuacją kryzysową	GOPS, policja, kuratorzy
mobilizowanie rodziców do korzystania z programów korekcyjno - edukacyjnych	GOPS, PCPR

3. Cel - Wspieranie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych.

Zadania programu	Realizatorzy / partnerzy
rozbudowa sieci poradnictwa rodzicielskiego oraz prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień	GOPS, GKPiRPA, PCPR, szkoły
zapewnienie pomocy usługowej dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych	GOPS, Rodzinny Punkt Informacyjno – Konsultacyjny do Spraw Uzależnień i Przemocy
promocja i realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych dla rodzin i dzieci	GOPS, PCPR, GKPiRPA, PCPR, szkoły
kierowanie osób uzależnionych na leczenie	GOPS, GKPiRPA, policja, poradnie do spraw uzależnień
włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego w rozwiązywanie problemu przemocy w rodzinie	Urząd Gminy, GOPS, GKPiRPA, kuratorzy, Ośrodek Zdrowia
zapewnienie rodzinom wsparcia i pomocy asystenta rodziny	GOPS, Sąd Rodzinny
tworzenie możliwości do podnoszenia kwalifikacji, odbywania kursów i szkoleń przez pracowników i specjalistów	GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, szkoły
przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży	GOPS, szkoły, policja
współpraca wszystkich instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar przemocy	GOPS, GKPiRPA, PCPR, Zespół Interdyscyplinarny, Sąd Rodzinny, policja, szkoły, Ośrodek Zdrowia, kuratorzy

4. Cel - Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

Zadania programu	Realizatorzy / partnerzy
utrzymywanie kontaktów dzieci z rodzicami biologicznymi, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów	GOPS, PCPR, Sąd Rodzinny
udzielanie pomocy rodzicom biologicznym w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej	GOPS, PUP
opracowanie we współpracy z rodziną biologiczną planu pracy, który jest zbieżny z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej	GOPS, PCPR, rodzice biologiczni
wsparcie finansowe rodzin dostosowane do bieżących potrzeb	GOPS

pomoc rodzinom w prawidłowym prowadzeniu gospodarstwa domowego	GOPS, PCPR, rodziny wspierające, Sąd Rodzinny,
angażowanie rodziców do ponoszenia współodpowiedzialności za sprawy dziecka (wybór szkoły, zawodu, doping do nauki, do poprawy zachowania)	szkoły, GOPS, PCPR

VI. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Imielnie
2. Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Imielnie
3. Urząd Gminy
4. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie
5. Policja
6. Poradnia Pedagogiczna – Psychologiczna
7. Placówki Oświatowe
8. Poradnie Rodzinne
9. Sąd Rodzinny
10. Powiatowy Urząd Pracy
11. Placówki Służby Zdrowia
12. Zespół Interdyscyplinarny
13. Rodzinny Punkt Informacyjny - Konsultacyjny do Spraw Uzależnień i Przemocy

VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY

- stworzenie spójnego systemu na rzecz wsparcia dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze,
- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- zminimalizowanie negatywnych zachowań,
- ograniczenie sytuacji kryzysowych rodzin wymagających interwencji,
- ochrona dzieci przed umieszczeniem w pieczy zastępczej.

VIII. ADRESACI PROGRAMU

Odbiorcami Programu są rodziny zamieszkałe na terenie Gminy Imielno, w których istnieją problemy opiekuńczo – wychowawcze i z których dzieci zagrożone są umieszczeniem poza rodziną biologiczną w pieczy zastępczej, bądź też takie rodziny, gdzie dzieci już zostały umieszczone w placówkach bądź rodzinach zastępczych i należy poczynić działania w kierunku „naprawienia” rodziny i umożliwienia dzieciom powrotu do domu rodzinnego.

IX. CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny została zaplanowana na lata 2016 – 2018. Jest to dokument otwarty, może podlegać okresowej weryfikacji, modyfikacji i uzupełnieniu.

X. EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja Programu będzie oparta na gromadzeniu, analizie i interpretacji danych. Zostaną

one pozyskane poprzez bezpośrednią rozmowę, obserwację lub inną formę kontaktu z rodzicami biologicznymi, opiekunami pieczy zastępczej, środowiskiem sąsiedzkim, pracownikami instytucjonalnych form pomocy rodzinie.

Wskaźniki osiągnięcia poszczególnych celów szczegółowych:

- liczba udzielonych porad przez specjalistów,
- liczba zrealizowanych projektów i programów profilaktyczno – edukacyjnych dla rodzin czy dzieci,
- liczba rodzin wymagających wsparcia,
- liczba osób uzależnionych skierowanych na leczenie,
- liczba osób uczestniczących w terapii dla sprawców i ofiar przemocy,
- liczba rodzin, którym przyznano asystenta rodziny,
- udział asystentów rodziny w szkoleniach podnoszących kwalifikacje,
- liczba rodzin wspierających zaangażowanych w pomoc dzieciom z rodzin zagrożonych,
- liczba dzieci objętych pomocą pedagogiczno – psychologiczną,
- liczba rodzin wymagających wsparcia w formie usługowej,
- liczba dzieci, którym zapewniono udział w zajęciach edukacyjnych, w tym z elementami przeciwdziałania uzależnieniom, połączonych z wypoczynkiem,
- liczba dzieci znających społecznie akceptowany system wartości,
- liczba dzieci utrzymujących kontakty z rodzicami biologicznymi do ogółu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- liczba osób, które podjęły zatrudnienie,
- liczba rodzin wydających otrzymane wsparcie zgodnie z przeznaczeniem,
- liczba rodzin, które nabyły podstawy prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- liczba rodzin biologicznych dziecka, z którymi zrealizowano plan pracy zbieżny z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej,
- liczba dzieci powracających do rodziny naturalnej,
- liczba rodzin biorących udział w treningach rodzicielskich.

Uzyskane dane pozwolą na ocenę wartości Programu oraz pomogą w dalszym planowaniu, realizacji i rozwoju jego działań. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację.

XI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródła finansowania zadań określone będą w uchwałach budżetowych na lata 2016, 2017 i 2018. Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016 –2018 w Imielnie są środki finansowe poszczególnych podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań określonych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także środki uzyskane z dotacji i środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

XII. SPOSÓB KONTROLI REALIZACJI PROGRAMU

1. Zgodnie z art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt Gminy składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.
2. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.